

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.051/2017/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Megyesi & Pápai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Megyesi Melinda ügyvéd, címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Papp Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Papp István ügyvéd, címe) által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen személyiségi jogok megsértése miatt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.292/2014/47. számú ítélete ellen a felperesi jogelőd részéről 55. sorszám alatt előterjesztett és a felperes által 62. és 64. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 15 875 (Tizenötezer-nyolcszázhetvenöt) forint összegű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 80 000 (Nyolcvanezer) forint összegű fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

### I n d o k o l á s

Az ..... szám alatti lakás .....Megyei Jogú Város Önkormányzat tulajdonában áll. Az önkormányzati bérlakás bérlője a felperes.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény hatályba lépését követően az **x-i** önkormányzat megállapodást kötött az alperessel, amely alapján az alperes jogosult volt az önkormányzati bérlakások azon bérlőivel adásvételi szerződést kötni, akik az e jogszabály által biztosított vételi jogukkal a törvény által előírt határidőn belül élni kívántak. Ennek megfelelően az alperes a felperesi jogelődnek is megküldte a vételi jog lehetőségéről és gyakorlásának feltételeiről szóló értesítést. A felperesi jogelőd a szerződéskötéshez szükséges adatközlő nyilatkozatot visszaküldte, azonban az adásvételi szerződést nem írta alá, vételi jogával - a biztosított részletfizetési kedvezmény ellenére - nem élt. 2013. április 5-én lakásvásárlási kérelmet terjesztett elő .... Megyei Jogú Város Közgyűléséhez, amely azt megtárgyalta, majd határozatával úgy döntött, hogy a felperesi jogelőd által lakott önkormányzati bérlakás nem idegeníthető el.

A felperes kereseti kérelmében annak a megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette

a magánlakás és a tulajdon védelméhez fűződő személyiségi jogait, valamint a személyiségi jogsértésekre alapítottan 30 650 000 forint vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság 47. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes javára 1 000 000 Ft perköltséget. Ítélete indoklásában kifejtette, hogy a felperes az 1993. évi LXXVIII. törvény - 2006. március 30. napjáig hatályban volt - 48. §-ának (1) bekezdése alapján 1995. november 30-áig élhetett írásban vételi joggal az önkormányzati tulajdonban álló bérlakása tekintetében. Az adatközlés szerződéskötéshez elnevezésű okiratot 1995. június 25-én aláírta, azt az alpereshez visszajuttatta, az adásvételi szerződést azonban a felek nem kötötték meg, a felperes a vételi jogával nem élt. Az önkormányzati lakás bérlőjeként elővásárlási jog illeti meg, .... Megyei Jogú Város Közgyűlése azonban a felperes ez irányú kérelmére úgy határozott, hogy a felperes által lakott önkormányzati bérlakás nem idegeníthető el.

A törvényszék kiemelten értékelte a személyiségi jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelmek esetében azt, hogy a felperes az őt megillető vételi jogot nem gyakorolta, az elővásárlási jog azonban továbbra is megilleti. Ebből kiindulva úgy foglalt állást, hogy bár a jogvitára alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 82. §-a védi a magánlakáshoz fűződő személyiségi jogot, ennek tartalma nem az, hogy az állampolgárnak a vételi jog gyakorlásával alanyi joga van a magánlakás tulajdonjogához, a jogalkotó az állampolgárnak az egyébként is tulajdonát képező magánlakás zavartalan használatát védi, ezért az ezzel kapcsolatos megállapítási keresetet alaptalannak találta.

Nem sértette meg az alperes a felperes tulajdonhoz fűződő személyiségi jogát sem. Az 1993. évi LXXVIII. törvény csupán vételi jogot biztosított, amellyel a felperes nem élt, a felperes nem tett olyan jognyilatkozatot, amely az adásvételi szerződést létrehozta volna. A vételi jog lehetősége nem azonos a tulajdonjog megszerzésével, a tulajdonszerzés kiváltására alkalmas nyilatkozat megtétele hiányában pedig csak az a megállapítás tehető, hogy a felperes vételi jogával nem élt, azaz az alperes a tulajdonhoz fűződő jogát sem sérthette meg.

A vagyoni kár megtérítése iránti kereseti kérelem a törvényszék álláspontja szerint elévült. A vételi jogot a felperes 1995. november 30-áig gyakorolhatta volna, ezt követően csak 2013. április 5-én terjesztett elő az önkormányzatnál kérelmet az ingatlan megvásárlására. Az ingatlannal kapcsolatos keresetét pedig 2014. június 27. napján nyújtotta be az Egri járásbíróságra.

A Ptk. 326. §-ának (1) bekezdése öt éves elévülési határidőt szab, az elévülés kezdő időpontja a Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése szerint az a nap, amikor a követelés esedékessé válik. A Ptk. 326. §-ának (1) bekezdése szerint ugyan az elévülés nyugszik, ennél fogva, ha a jogosult menthető okból nincs abban a helyzetben, hogy követelését érvényesíthesse, az igény érvényesítésére nyitva álló határidő az akadály megszűnésétől számított egy év, illetve három hónap. A felperes esetében azonban nem állt fenn semmilyen, az elévülés nyugvását előidéző tény, vagy körülmény, menthető ok (pl. konkrét betegség, megfelelő ismeret, képviselő hiánya), ezért vagyoni követelése elévült, az bírói úton nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság a „Ptk.” 86. §-ának (3) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet „3. §-a (3) bekezdésének a) pontja” alapján 1 000 000 forintban megállapított ügyvédi munkadíj,

mint perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben az ítélet perköltségről rendelkező részének a megváltoztatását és az alperes javára megítélt perköltség 500 000 Ft-ra történő leszállítását kérte.

Előadta, hogy az 1 000 000 forint összegű perköltséget eltúlzottnak találja, az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Nem értékelte a bíróság, hogy az alperesi jogi képviselő állandó megbízással látja el az alperes ügyeit, így nem kellett külön konzultációt folytatnia az ügyben. Minthogy a törvényszék és az eljáró ügyvéd székhelye azonos városban van, az alperesi képviselőnek sem készkiadása, sem útiköltsége nem merült fel, sem jelentősebb időkiesése nem volt.

A felperesi jogelőd beadványai ismétléseket tartalmaznak, azok nem igényeltek különösebb felkészülést, jogszabály-kutatást. Terjedelmes bizonyítási eljárásra nem volt szükség, a jogvitában eldöntendő kérdés jogkérdés volt. A 11 tárgyalás többsége egy óra hosszáig sem tartott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és másodfokú perköltségének a megállapítását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az eljárás során a felmerült költségeit nem érvényesítette, csak és kizárólag az ügyvédi munkadíját. Költségeit ezért igazolnia sem kellett, azt a megítélt 1 000 000 forint nem is tartalmazza. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján számítandó ügyvédi munkadíj a 30 650 000 forintos pertárgyérték figyelembevételével 1 119 500 forint + 302 265 forint áfa összeg lenne, ezzel szemben az elsőfokú bíróság bruttó 1 000 000 forintot határozott meg. Ez pedig, az általános forgalmi adót is figyelembe véve, mindössze 787 400 forint összegű ügyvédi munkadíjnak felel meg, azaz az elsőfokú bíróság a munkadíjat eleve mérsékelte, a további mérséklés már méltánytalan lenne az alperessel szemben.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el. Az ítélet nem fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette, a fellebbezett részt érintően a felperes jogorvoslati kérelmét alaptalannak találta.

A felperes a keresetet elutasító ítéleti rendelkezést maga sem vitatta, a pervesztességére tekintettel pedig a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes perköltségét megfizetni tartozik. Az ellenfél javára megítélt perköltség megfizetésére a Pp. 86. §-ának (3) bekezdése értelmében a személyes költségmentes fél is köteles, a költségkedvezmény ez alól nem mentesíti. A Pp. ezen rendelkezésére az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása is utal, azonban a Pp. helyett a Ptk. 86.§-ának (3) bekezdését hívja fel, az ítélet tábla ezért ezen elírását helyesbíti.

Az alperes jogi képviselővel felmerült perköltség a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. §-a (1) bekezdése és (2) bekezdésének b) pontja alapján állapítandó meg. Az alperesi képviselő az elsőfokú eljárás során díjmegállapodást nem csatolt, ügyvédi munkadíjának megállapítását az IM rendeletnek megfelelően kérte.

Az IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja szerint a polgári perben az elsőfokú bíróság eljárásban az ügyvéd munkadíjának pervesztes felet terhelő összege 10 millió forint feletti, de 100 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén az a) pontban meghatározott munkadíj (azaz a pertárgyék 5%-a, de legalább 10 000 forint) és a 10 millió forint feletti összeg 3%-a, de legalább 100 000 forint.

A felperes által előterjesztett, marasztalásra irányuló kereseti kérelemre figyelemmel a pertárgy értéke 30 650 000 forint volt. Az idézett jogszabályi rendelkezés alapján járó ügyvédi munkadíj összege 1 119 500 forint + 302 265 forint áfa, azaz 1 421 765 forint lett volna. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben - kétségtelenül a pontos jogszabályhely megjelölése nélkül, de - alkalmazta az IM rendelet 3. §-ának (6) bekezdését, miszerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. E rendelkezésből következően az ügyvédi munkadíjnak a pertárgyéken kívül az elvégzett munkához kell igazodnia. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség tekintetében ezért egyrészt azt vizsgálta, hogy az ügy ténybeli és jogi alapja, annak bonyolultsága és nehézségei milyen felkészülést igényeltek, másrészt azt, hogy az alperesi jogi képviselő ténylegesen milyen ügyvédi tevékenységet fejtett ki.

Az ítéletábra osztotta a fellebbezésben foglaltakat annyiban, hogy a jogvita elbírálása valóban nem igényelt terjedelmes bizonyítást, az ügy érdemében a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján döntést lehetett hozni. Ezen okirati bizonyítékok egy részét azonban éppen az alperes szolgáltatta, például ő csatolta az önkormányzati bérlakás tekintetében kötött megállapodást. Az ügy ténybeli és jogi megítélése, ahogy a bíróságnak, úgy az alperesnek sem lehetséges valamennyi, a felperes által benyújtott előkészítő irat áttanulmányozása nélkül. Ezért a felperesi jogelőd által előterjesztett, esetenként igen terjedelmes beadványok áttanulmányozásának és értelmezésének időszükséglete is figyelembe veendő az alperesi képviselő által kifejtett munka tekintetében. Ebből következően önmagában sem a felperesi beadványokban lévő ismétlések, sem az alperes és jogi képviselője közötti állandó megbízási jogviszony nem bír olyan jelentőséggel, mint amelyet a fellebbezés e körülményeknek tulajdonít.

Az alperes jogi képviselője a perben tartott valamennyi tárgyaláson, azaz 9 alkalommal megjelent, a tárgyalásokon szóban nyilatkozatot tett. Ezen túlmenően 5 beadványt szerkesztett, és a rendelkezésére álló okirati bizonyítékokat csatolta.

Az pedig, hogy a felperes édesapja jogutódjaként, az elsőfokú ítélet meghozatalát követően lépett perbe, az alperes javára megítélt perköltség összegét szintén nem befolyásolhatja, minthogy az kizárólag az alperesi jogi képviselő elsőfokú eljárás során kifejtett tevékenysége, a pertárgy értéke és az ügy bonyolultsága - és nem a per felperesi jogutód részvételével zajló időtartama - alapján állapítandó meg.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség a felperes által felhozott indokok alapján nem tekinthető eltúlzottnak, annak további mérséklésére az ítéletábra sem látott okot.

A fellebbezés adatainak bizonyult, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján határozott. A felperes jogutódja a fellebbezési eljárásban pereszes lett, ezért köteles az alperes jogi képviselőjével felmerült, és az IM rendelet 3. §-ának (5) és (6) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére. Az ítéletábra a másodfokú eljárásban megítélt ügyvédi munkadíj összegének meghatározásakor a fellebbezésben vitatott értékre (500 000 Ft), a fellebbezett rész ténybeli és jogi megítélésére (a fellebbezés csak a perköltséget érintette), valamint a kifejtett ügyvédi tevékenységre (a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el és az alperesi jogi képviselő a fellebbezési eljárásban egy beadványt szerkesztett) volt figyelemmel.

A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló

1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított, 40 000 Ft összegű fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 14. §-a alapján.

Debrecen, 2017. március 16.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsán Annamária s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő